

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

lenticv-||la noui testamenti Cardi.||nalis sancti Xisti.||

Cajetan, Thomas

Colonie, 1526

VD16 V 1243

lenticuli noni questio prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34421

Ientaculi noni questio prima xci.

permissive sed ordinative processum est tempus peccandi, materialiter tamen intelligendo respectu peccati: concessit enim deus tempus non ut peccaretur sed quo que fiunt peccata ordinarentur et in bonum cederent electorum. Nec de quinto. Unde in die sancti Vincentij confessoris. M. D. xxiii.

Incipit novum Ientaculum: in quo quattuor declarantur.

culum: in quo quattuor declarantur.

Currunt Mono quattuor declaranda,

Primum Mathei. xix. Erunt duo in carne una: itaqz iam non sunt duo sed una caro.

Secundum Mathei. xxi. et Luc. xx. Qui ceciderit super lapidem istum fringetur: super quem vero ceciderit conteret eum.

Tertium Luc. xiiij. Ite et dicite vulpi illi, ecce eicio demonia, et sanitates perficio etc.

Quartum i. ad Corin. vi. omnia mihi licent, sed non omnia expediunt etc.

Circa primum (scilicet erunt duo in carne una, itaqz iam non sunt duo sed una caro) difficultas occurrit ex duplici capite. Primo de qua carne est sermo, an scilicet de carne iunguntur inter se, an de carne iunguntur in sua prole.

Ma per primum sensum militat veritas: quia non est una numero caro iunguntur, sed quantumcumque iungantur semper remanent due: quoniam non continentur, sed solo tactu iunguntur.

ad iij

Ientaculi noni questio prima

Cōtra secundum vero militat requirita sufficiētia: q̄a licet verum sit q̄ coniunges sunt duo in vna carne prolis, hoc tamen nō sufficit ad verificādam dñi sententiam, nam ad verificādam rationem dñi inferentis, quod ergo dens cōiunxit homo nō separet, exigitur illius carnis vnitas ex qua sufficiēter inferatur inseparabilitas cōiugum. **C**ōstat autē qd̄ ex vnitate carnis prolis nō sufficienter inferatur inseparabilitas coniugum: quoniam coniuges nō habent hāc vnitatem antequā vxor sit grauida, vt patet, ac p̄ hoc separabiles essent cōiuges steriles, ⁊ etiā antequam vxor sit grauida: quia nō sunt adhuc duo in carne vna prolis.

Scōdo de quali vnitate est sermo: an de vnitate cōiugali an de vnitate carnali. Nam si de carnali intelligitur, sequeretur q̄ etiam fornicātes essent inseparabiles: q̄a effecti sunt caro vna carnaliter. Si autē de cōiugali est sermo, obstat apostolus prime ad Cor. vi. vbi ex allegato testimonio genesis, erūt inq̄t duo in carne vna, dicit, q̄ adheret meretrici vnum corpus efficitur.

Ad hoc Dicitur, q̄ sermo est de carne ip̄sū coniugum ⁊ de vnitate nūmerali carnalis ḡnationis principiū p̄fecti ac iusti. Ita q̄ sensus est, q̄ erunt duo in carne vna: hoc est in vno carnalis generatiōis p̄fecto iustoq̄ principio. Et quidē quod interueniat hic vnum carnale ḡnationis principiū p̄fectū, clare patet, nā licet mulieris ⁊ viri sint due carnes, ⁊ singule sint duo p̄tialia principia generatiōis, ambe tamen p̄currūt ad integrandū, vnum numero p̄pletum generatiōis principiū. Quod vero hoc vnum carnale p̄fectum principium sit etiā

Ientaculi noni questio prima xch.

Iustum in coniunctione coniugum, ex eo patet: quod inter coniuges et fornicarios hec est differentia, quod in fornicarie se commiscentibus inuenitur hoc tantum scilicet quod integrat unum completum generationis principium, sed non inuenitur alia conditio, scilicet iustitia, hoc est quod illud principium sit non solum completum sed iustum, in coniugibus autem coniunctio fit ad integrandum non solum unum perfectum, sed etiam iustum generationis principium. Unde et in genesi ubi primo ponuntur hec verba, premititur adheret uxori sue, et subiungitur erunt duo in carne una, per nominata uxorem significans quod de iusta unitate loquebatur dicendo erunt duo in carne una. Et dominus tam Matthei, xix. quam Marci, x. intulit in neutro genere, quod ergo deus coniunxit homo non separet: et non in masculino genere, quos deus coniunxit, per illud enim denotauit unum iustum generationis principium quod deus coniunxit in coniugio. Propter quod signate ponit deus auctor coniunctionis istius, coniunctio siquidem viri et mulieris quatenus iusta, a deo est singulariter, tanquam ab institutore ipsius. Et quidem in plantis perfectum generationis principium unum natura coniunxit, faciens in una planta virtute utriusque sexus, in animalibus vero unum generationis completum principium a appetitu animalis coniunxit, trabens ad commixtionem maris et femine. In hominibus quoque unum generationis principium perfectum appetitus carnalis facit ut patet in fornicariis, adulteris, et incestuosis commixtionibus. Sed quod completum generationis principium unum sic etiam iustum fecit deus, instituendo in humano genere coniugium. Et propterea infertur, quod ergo deus coniunxit homo non separet.

Ad iij

Ientaculi noni questio secunda.

Et per hoc patet responsio ad vtrunq; ambiguitatis caput, et solutio oim obiecto-
rū nisi obieciōis allate ex aplo. Ad quā dicit, qd a-
postol' ibi vsus est illa auctoritate quātū ad id qd
est materiale in vnitāte coniugij: hoc est quantū ad
ipsam corporū cōmixtiōē, qua fit vnū perfectum
generationis carnalis principiū, hoc enim sufficie-
bat suo proposito, et nō quantū ad totū quod in il-
lis verbis Genesis comprehenditur. Vnde nō ob-
stat integritati totius sensus. Nec de primo:

Circa Secundū (omnis q ceciderit super
lapidē istū cōfringetur: super quē
vero ceciderit conteret eū) difficultas occur-
rit ambuiusmodi diuersitas significet diuersam gra-
uitatē peccatoꝝ, an diuersam grauitatē penaz: hoc
est iuxta primū sensum denotetur diuersa grauitas
peccati infidelitatis ex vna parte et alioꝝ peccatoꝝ
ex alia parte: vt p cadentes sup lapidē denotentur
alij peccatoꝝ: per eos vero sup quos cadit lapis
denotentur infideles. Et contra hunc sensum mili-
tant duo. Primū est: quia agricole contra quos di-
recte hec vba dñr, nō peccabāt in fide, immo dix-
erunt hic est heres. Secundo: qd i. He. ij. inter cadē-
tes sup lapidē ppatāt infideles: dū ibi dicit de ebi-
sto, et lapis offensiōis et petra scandali his qui of-
fendunt verbo nec credunt.

Iuxta secundum vero sensum denotetur diffe-
rentia inter penas presentis vite et future, ita quod
contractio cadentium super petram denotet pe-
nam presentis vite: contritio vero seu comminatio
eorū sup quos cadit lapis denotet penas eternas.